

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1673
van **DIRK DE KORT**
datum: 16 augustus 2017

aan **BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

Havens - Vrijstelling vennootschapsbelasting - Standpunt EU-Commissie

Op 27 juli 2017 heeft de Europese Commissie beslist dat de vrijstelling van vennootschapsbelasting ongeoorloofde staatssteun vormt en dat België zijn regels moet aanpassen. Sinds 2013 voert de Europese Commissie een onderzoek naar het belastingregime voor havens in verschillende lidstaten, waaronder België. De Vlaamse Regering is hierbij van in het begin betrokken en heeft in dezen steeds de belangen van de havens optimaal behartigd. Desondanks concludeerde de Europese Commissie in dit stadium dat de vrijstelling van vennootschapsbelasting voor de havens onverenigbare steun vormt en leidde zij in de zomer van 2016 de procedure van artikel 108, lid 2, van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie in (formele procedure), waarbij België en belanghebbenden binnen één maand opmerkingen konden maken.

In augustus 2016 werd een gezamenlijk standpunt bereikt zowel tussen de Vlaamse havenbedrijven als met de andere gewesten. Dit gezamenlijk standpunt werd op 8 september 2016 door minister Van Overtveldt aan de Europese Commissaris overgemaakt. De strekking van het antwoord was dat reeds meermaals werd aangegeven dat de havenbesturen hoofdzakelijk openbare diensten vervullen (cf. havenbestuurlijke bevoegdheden, zoals opgenomen in het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens). De specifieke wettelijke situatie en bijzondere taak van de havenbesturen verklaren ook waarom zij aan de rechtspersonenbelasting en niet aan de vennootschapsbelasting zijn onderworpen. Daarnaast werd benadrukt dat er toen, met kennis van de visie van de Europese Commissie, onderzocht werd welke activiteiten van de havenbesturen al dan niet economisch van aard zijn, en dat men hierover een constructieve discussie met de Commissie wil aangaan. Ten slotte werd erop gewezen dat de Commissie, indien ze haar uitgangspunt om een level playing field te bewerkstelligen ernstig neemt, de discussie over het fiscaal regime voor havens moet voeren voor alle havens en in alle lidstaten.

De minister zei in september 2016 eveneens dat er op korte termijn contact zou worden opgenomen met de Commissie om de dialoog aan te gaan over de kwalificatie van de activiteiten van havenbesturen als economisch dan wel niet-economisch, en over de gevolgen van het standpunt van de Commissie op bijvoorbeeld de havenbestuurlijke bevoegdheden van de havenautoriteiten, de kwalificatie van havengelden als retributies, en andere discussiepunten die voortvloeien uit het publieke karakter van havenbesturen.

Uit de recente beslissing van de Europese Commissie kunnen we opmaken dat men niet akkoord is gegaan met het voorstel om het belastingregime voor havens afhankelijk te

maken van de juridische en feitelijke beoordeling in welke mate de havenbedrijven economische activiteiten uitoefenen.

1. Wat was het antwoord van de Europese Commissie op het voorstel om de vrijstelling afhankelijk te maken van de beoordeling of de havens economische activiteiten uitoefenen?
2. Is er verder overleg gevoerd met minister Van Oortveldt, bevoegd voor de vennootschapsbelasting, over de volgende stappen en wat was het resultaat van dat overleg?
3. Op welke manier gaat de minister er voor zorgen dat deze EU beslissing geen negatieve gevolgen heeft voor de concurrentiepositie van onze havens?

ANTWOORD

op vraag nr. 1673 van 16 augustus 2017

van **DIRK DE KORT**

1. De Commissie heeft de discussie over de aard van de activiteiten gevoerd in het licht van de vraag of de havenbedrijven al dan niet dienen te worden gekwalificeerd als "ondernemingen" in de zin van de bepalingen inzake staatssteun. Volgens de Commissie is het daarbij niet noodzakelijk om voor elk van de activiteiten na te gaan of zij een economisch dan wel niet-economisch karakter hebben. Het is voldoende dat de betreffende entiteiten daadwerkelijk één of meerdere economische activiteiten uitoefenen en dat zij voor de uitoefening daarvan als een onderneming worden beschouwd. Het feit dat een entiteit één of meerdere soevereine of niet-economische activiteiten uitoefent, is volgens de Commissie onvoldoende om die entiteit niet als "onderneming" te kwalificeren. Volgens deze redenering dienen de havens aldus in principe te worden belast volgens het regime dat normaal van toepassing is op ondernemingen, zijnde het regime van de vennootschapsbelasting.

De mogelijkheid om de activiteiten eventueel op te splitsen in economisch/niet-economische activiteiten en daarop een verschillend belastingregime toe te passen, wordt als dusdanig niet door de Commissie afgewezen.

Het besluit van de Commissie van 27 juli 2017 stelt immers:

" (...) Die maatregel dient voor het einde van het op de datum van dit besluit lopende kalenderjaar te worden aangenomen en dient uiterlijk op de inkomsten uit economische activiteiten vanaf het begin van het belastingjaar volgend op de aanneming ervan te worden toegepast."

De reikwijdte van de economische activiteiten van de havens was weliswaar één van de belangrijkste discussiepunten met de Commissie. De Commissie is van mening dat alles wat tegen betaling ter beschikking wordt gesteld aan derden een economische karakter heeft. Enkel de activiteiten van havens 'handelend in hun capaciteit van bevoegde overheid' (zoals veiligheid, verkeersleiding, politie en douane) worden door de Commissie als niet economisch beschouwd. Er kan dus geconcludeerd worden dat de Commissie het gros van de activiteiten van een havenbedrijf als economisch beschouwt.

2. Het nemen van volgende stappen in dit dossier dient besproken te worden tussen de Vlaamse havens en het federale niveau.

De Permanente Vertegenwoordiging van België bij de EU organiseert daartoe op 19 september 2017 een coördinatievergadering om afspraken te maken rond de beslissing van de Commissie van 27/7/2017 betreffende het staatssteundossier 'belastingregeling havens in België'. De bedoeling is te onderzoeken wat de verschillende opties zijn als reactie naar de Europese Commissie toe en welke de voorkeur geniet van de havens en de minister van Financiën.

3. De problematiek van de vennootschapsbelasting betreft federale materie waarbij ik enkel faciliterend kan optreden in ondersteuning van de Vlaamse havens. Het is aan de havens zelf om te komen tot een geschikte overgangsregeling waarbij de boekhoudkundige en budgettaire impact voor de havens wordt beperkt. Eenmaal de

vennootschapsbelasting van toepassing is, zijn de mogelijkheden om met fiscale instrumenten de concurrentiepositie van de havens te stimuleren immers beperkt. Anderzijds biedt het nieuwe regime ook voordelen, zoals bijvoorbeeld de ruimere mogelijkheden om gemaakte kosten en/of verliezen fiscaal af te trekken. Ook hier is het aan elk van de betrokken havenbedrijven om daarin hun eigen optimaal beleid te bepalen.